

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكْ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا
مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

53 Bu ceza, Allah'ın bir millete ihsan ettiği nimetleri, refahı, sosyal, siyasî ve ekonomik dengeyi, onların, sahip oldukları ilahî-insanî değerleri, benliklerini, kendilerindeki yüksek hasletleri değiştirmedikçe değiştirmemesi, geri almaması kuralının işlemesi sebebiyledir. Allah her şeyi işitir, ilmi her şeyi kucaklar.

كَذَّابٍ أَلٍ فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

54 İnkârları, baskı ve zulümleri, Allah'ın kitabını ve rasüllerini yalanlamaları sebebiyle, Allah'ın azâbına maruz kalan inanmayanların hali, Firavun hanedanının, devlet görevlilerinin, yandaşlarının ve onlardan öncekilerin haline benzer. Onlar Rablerinin âyetlerini, Rableri tarafından kendilerine verilen imkânları ve nimetleri yalanlamışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı helâk etmiştik. Firavun'un kavmini, ordusunu denizde boğmuştuk. Bunların hepsi inkâr ile isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zalim, müşrik kimselerdi.

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

55 Allah nazarında, yeryüzünde dolaşan canlıların en kötüsü kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şu-ur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, küfre saplanarak, bir türlü iman etmeyenlerdir.

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

56 Onlar, kendileriyle antlaşma yaptığın halde, her defasında antlaşmalarını bozanlar ve Kur'an esaslarını benimsemeyip Allah'a isyandan korunmayanlardır.

فَمَا تَتَّقَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّدَ بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿٥٧﴾

57 Bundan dolayı onları savaşta yenersen, kendilerinden sonrakilere de gözdağı olacak şekilde ağır bir cezaya çarptır, belki ibret alırlar.

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

58 Antlaşma yaptığın bir milletin, antlaşmalarına riayet etmediklerinin, hıyanet ettiklerinin belirtilerini görürsen, sen de aynı şekilde antlaşmayı ihlâl edip barışı sona erdirdiğini kendilerine bildir. Allah antlaşmaları ihlâl edenleri, hâinleri sevmez.

وَلَا يَخْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبْقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

★ **59** Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şu-ur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, ilâhî kanunların dışına çıkarak yakayı kurtardık sanmasınlar. Çünkü onlar bizi âciz bırakamazlar.

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ

وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا

مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴿٦٠﴾

60 Düşmanlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvetler, güçlü ordular ve atlı birlikler, hareket kabiliyeti yüksek birimler hazırlayın. Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği düşmanları dehşete düşürür, korkutursunuz. Allah yolunda İslâm uğrunda karşılık beklemeden, değerli mallarınızdan gönüllü olarak ne harcarsanız size eksiksiz ödenir. Siz aslâ haksızlığa uğratılmayacaksınız..

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

61 Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sulh isterlerse sen de barışa meyilet. Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Allah onların barış tekliflerini işitiyor, onların bu konudaki samimiyetlerinin derecesini de iyi biliyor.